

Tietoa
aivohalvauk-
sesta ja Ruotsin
aivohalvaus-
liitosta

Tietoa suomeksi
Strokeförbundetiltä

Strokeförbundet

Strokeförbundet on valtakunnallinen voittoa tavoittelematon ja itsenäinen liitto, jonka toiminta on tarkoitettu aivohalvauksen saaneille henkilöille, heidän omaisilleen ja muille.

Strokeförbundetin tarkoituksena on

- huolehtia aivohalvauspotilaiden ja heidän läheistensä eduista
- antaa tietoa aivohalvauksen seurauksista ja vaikutuksista potilaille ja heidän läheisilleen
- kampanjoida paremman hoidon puolesta edistämällä aivohalvauspotilaita hoitavan henkilöstön koulutusta
- parantaa sosiaaliturvaa
- parantaa jatkohoitoa perusterveydenhuollossa potilaan kotiuduttua sairaalasta
- auttaa perustamaan lisää paikallisia aivohalvausyhdistyksiä
- lisätä aivohalvaukseen liittyvää tietoisuutta ja ymmärrystä poliitikkojen keskuudessa ja yhteiskunnassa yleisesti.

Strokefonden-rahasto

Strokeförbundet vastaa Strokefonden-rahastosta. Strokefonden on rahasto, jolla tuetaan aivohalvauksen tutkimusta ja levitetään tietoa aivohalvauksesta. Rahasto myöntää vuosittain apurahoja aivohalvauksen tutkimiseen.

Lahjoita Strokefonden-rahastoon!

bg. 5805-0048 puhelin: 0200 88 31 31

www.strokefonden.se

Mikä on aivohalvaus?

Aivohalvaus on yhteisnimitys aivoverenkiertohäiriöille eli aivojen verenkierron äkillisille häiriötiloille, joissa valtimon tukos tai verenvuoto estää hapen ja ravinteiden pääsyn aivoihin. Kun näin käy, osa aivoista ei saa tarvitsemaansa verta ja happea ja alkaa kuolla.

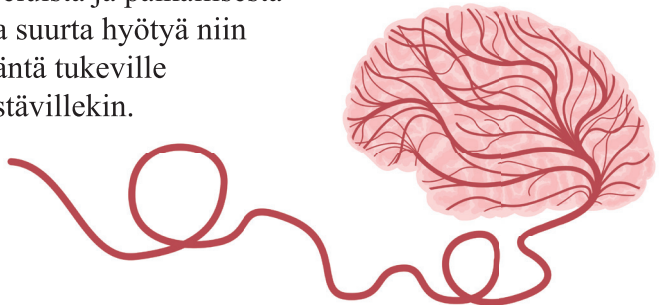
Aivoinfarktin aiheuttaa valtimon tukkiva veritulppa. Aivoinfarkti on yleisin aivoverenkiertohäiriö muodostaen 85 prosenttia kaikista tapauksista.

Aivoverenvuoto syntyy, kun aivokudokseen vuotaa verta tai kun valtimon seinämään syntyy repeämä (aneurysma). Aivoverenvuoto aiheuttaa 15 prosenttia kaikista aivoverenkiertohäiriöistä.

Ohimenevä aivoverenkiertohäiriö (TIA) muodostaa huomattavan riskin saada aivoinfarkti. Tämä tarkoittaa sitä, että TIA:n saaneen henkilön on mentävä välittömästi sairaalaan.

Tiesitkö, että joku saa Ruotsissa aivohalvauksen joka 17. minuutti? Se tarkoittaa yli 25 000 henkilöä joka vuosi. Heistä 20 prosenttia on alle 65-vuotiaita. Miehet ja naiset saavat aivohalvauksia yhtä paljon. Maailmassa on 80 miljoonaa ihmistä, jotka joutuvat elämään aivohalvauksen seurausten kanssa, ja vuosittain 15 miljoonaa ihmistä eri puolilla maailmaa saa aivohalvauksen. Voidaan siis hyvin puhua maailmanlaajuisesta ongelmasta.

Aivohalvaus on psyykkisesti ja fyysisesti niin vaikea, että sen ymmärtää täysin vasta, kun on kokenut sen itse. Tukea voivat kuitenkin tarvita muutkin kuin aivohalvauksen saanut henkilö. Tapahtuma vaikuttaa monin tavoin myös sairastuneen perheeseen. Terveystuotto- ja paikallisesta yhdistyksestä voi olla suurta hyötyä niin sairastuneelle kuin häntä tukeville perheenjäsenille ja ystävillekin.

Aivohalvauksen oireet

Useimmiten oireet ilmestyvät yhtäkkiä, mutta niitä voi tulla myös vaiheittain usean tunnin aikana.

- Kasvojen, käsivarren tai jalan tunnottomuus tai heikkous erityisesti kehon toisella puolella
- Sekavuus, vaikeus puhua tai ymmärtää puhetta
- Näköhäiriö toisessa tai molemmissa silmissä
- Kävelyvaikeuksia, huimausta
- Kova, selittämätön päänsärky

Jos havaitset itselläsi jonkin yllä olevista oireista, voit tehdä aivohalvaustestin. Siitä käytetään ruotsiksi nimitystä AKUT, englanniksi FAST ja suomeksi se voisi olla PIAN. **PIAN** tarkoittaa seuraavaa: **P** (puhe: pystytkö toistamaan yksinkertaisen lauseen, vai sammaltaako puheesi?); **I** (ilme: kun yrität hymyillä, roikkuuko toinen suupieli?); **A** (avuton raaja: pystytkö nostamaan molemmat käsivartesi, vai roikkuuko toinen alempana?); **N** (nyt: jos havaitset jonkin edellä olevista oireista, soita välittömästi numeroon 112).

Aivohalvauksen seuraukset

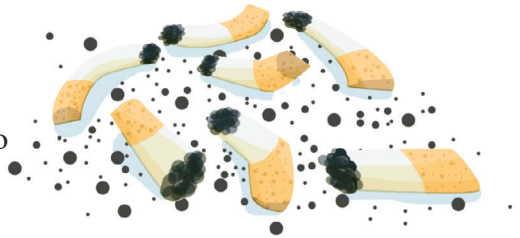
- Aivohalvauksen seuraukset vaihtelevat vaurion vakavuuden mukaan sekä sen mukaan, mihin kohtaan aivoja verenkiertohäiriö kehittyi.
- Aivohalvauksen aiheuttamat vammat voivat olla fyysisiä, kognitiivisia (älyllisiä), psykososiaalisia ja emotionaalisia. Osa niistä voi olla selvästi havaittavissa, osa ei.

Hoito

- Välittömästi sairaalaan ja hoidettavaksi aivohalvauksyksikköön
- Lääkehoito
- Aivohalvauksen jälkeinen kuntoutus

Ennaltaehkäisy

- Kohonneen verenpaineen hoito
- Tupakoinnin lopettaminen
- Kolesterolin alentaminen
- Diabeteksen saaminen hallintaan

Riskitekijät

Yksi aivohalvauksen riskitekijöistä on korkea ikä. Iälle emme tietenkään voi mitään, mutta riskiä saada aivohalvaus voi vähentää muilla keinoilla.

Verenpainetauti, tupakointi, stressi ja korkea kolesterolitaso lisäävät riskiä huomattavasti. Myös **sydänsairaus** ja **diabetes** lisäävät mahdollisuutta saada aivohalvaus. Terveelliset elintavat ovat hyvä keino välttää aivohalvaus.

[Haluatko lisätietoja aivohalvauksesta?](#)

[Jaamme mielellämme tietomme ja kokemuksemme.](#)

Tämän tiedämme:

- Aivohalvausta voidaan hoitaa.
- Mitä nopeammin hoito aloitetaan, sitä parempi ennuste on.
- Terapeuttien antama oikeanlainen kuntoutus on tehokasta.
- Kaikki on sinusta itsestäsi kiinni. Parhaan mahdollisen tuloksen saavuttaminen edellyttää jatkuvaa harjoittelua.
- Me Strokeförbundetissa tiedämme, mitä se vaatii. Olemme valmiit auttamaan sinua ja kertomaan kokemuksistamme.

Tiedämme edessä olevan tien. Emme voi kävellä sitä puolestasi, mutta voimme auttaa ja kävellä sen yhdessä kanssasi.

Aivohalvaukseen liittyvän osaamisen kehittäminen

STROKE-Riksförbundet on käynnistänyt koulutusohjelman aivohalvaukseen liittyvän osaamisen ja oppimisen tehostamiseksi. Tavoitteena on parantaa aivohalvauspotilaiden hoidon laatua. Koulutus on tarkoitettu kaikille aivohalvauspotilaiden parissa työskenteleville ammattilaisille, kuten lääkäreille, hoitajille, fysio-, toiminta- ja puheterapeuteille. Koulutusohjelma kestää vuoden.

Yhteiskunnan tuki

Kunta on velvollinen järjestämään tukea ja hoitoa, kuten kuntoutusta, kotihoitoa ja erityisasumista, sitä tarvitseville. Sosiaalipalvelulaki (SoL) ja laki eräille toimintaesteisille annettavasta tuesta ja palvelusta (LSS) takaavat tukea tarvitseville henkilöille hyvät asumisolot. Laeissa on kuitenkin erilaisia kriteerejä, joiden perusteella määritellään, millaiseen apuun henkilö on oikeutettu. Lisätietoa laeista ja mahdollisuuksistasi saada apua saat ottamalla yhteyttä kuntaan.

Ryhdy jäseneksi!

Kun liityt Strokeförbundetin jäseneksi, sinusta tulee automaattisesti myös lähimmän paikallisen aivohalvauisyhdistyksen jäsen Ruotsissa. Paikallisyhdistyksiä on eri puolilla maata Pohjois-Ruotsin Jällivaarasta etelän Ystadiin.

Strokeförbundetin jäsenet saavat StrokeKontakt-lehden neljä kertaa vuodessa sekä ilmaisen kopion lukuisista julkaisemistamme esitteistä (ruotsinkielisiä).

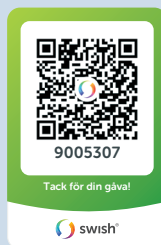
Paikallisyhdistyksemme järjestävät jäsenille erilaista toimintaa, kuten kokouksia, sosiaalisia tapahtumia, koulutustilaisuuksia, kuntoutuskursseja, retkiä ja muita matkoja. Aktiivisena jäsenenä oleminen on myös erinomainen keino tutustua muihin ihmisiin, joilla on samanlaisia kokemuksia ja joilta saattaa saada tukea ja apua. Vahvalla yhteisöllä on paremmat mahdollisuudet painostaa poliitikkoja ja saada muokattua mielipidettä aivohalvaukseen liittyvän tiedon lisäämiseksi.

Jos haluat tietää enemmän tai ryhtyä Strokeförbundetin jäseneksi, ota yhteyttä meihin tai paikallisyhdistykseen. Yhteystiedot ovat viimeisellä sivulla.

Stöd Strokefonden!

www.strokefonden.se

Stroke förbundet

puh: 08 721 88 20

info@strokeforbundet.se

www.strokeforbundet.se

Facebook: Strokeförbundet

Instagram: strokeforbundet